Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

8 päivänä helmikuuta 2024*

Ennakkoratkaisupyyntö – Kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevat yhteiset menettelyt – Direktiivi 2013/32/EU – 33 artiklan 2 kohdan d alakohta ja 40 artiklan 2 ja 3 kohta – Myöhempi hakemus – Tällaisen hakemuksen tutkimatta jättämisen edellytykset – Uuden seikan tai perusteen käsite – Unionin oikeuden tulkintaan liittyvää kysymystä koskeva unionin tuomioistuimen tuomio – 46 artikla – Oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin – Kansallisen tuomioistuimen toimivalta ratkaista tällaisen hakemuksen perusteltavuus, jos hakemuksen tutkimatta jättämistä koskeva päätös on lainvastainen – Menettelylliset takeet – 14 artiklan 2 kohta

Asiassa C-216/22,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Verwaltungsgericht Sigmaringen (Sigmaringenin hallintotuomioistuin, Saksa) on esittänyt 22.2.2022 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 23.3.2022, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

A. A.

vastaan

Saksan liittotasavalta,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti L. Bay Larsen, jaostojen puheenjohtajat A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, T. von Danwitz ja O. Spineanu-Matei sekä tuomarit M. Ilešič, J.-C. Bonichot (esittelevä tuomari), P. G. Xuereb, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Wahl ja I. Ziemele,

julkisasiamies: N. Emiliou,

kirjaaja: yksikönpäällikkö D. Dittert,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.2.2023 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Saksan hallitus, asiamiehinään J. Möller ja A. Hoesch,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

– Itävallan hallitus, asiamiehinään A. Posch, J. Schmoll ja V.-S. Strasser,

– Euroopan komissio, asiamiehinään A. Azéma ja H. Leupold,

kuultuaan julkisasiamiehen 7.9.2023 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU (EUVL 2013, L 180, s. 60) 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan, 40 artiklan 2 ja 3 kohdan ja 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain kolmannen maan kansalainen A. A. ja Saksan liittotasavalta, jota edustaa Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (liittovaltion maahanmuutto- ja pakolaisvirasto, Saksa; jäljempänä virasto), ja jossa on kyse hänen pakolaisasemaa koskevan myöhemmän hakemuksensa tutkimatta jättämisestä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Direktiivin 2013/32 johdanto-osan 18 ja 36 perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”(18) On sekä jäsenvaltioiden että kansainvälistä suojelua hakevien edun mukaista, että kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset ratkaistaan mahdollisimman nopeasti, tämän kuitenkaan rajoittamatta asianmukaisen ja perusteellisen tutkinnan suorittamista.

– –

(36) Jos hakija tekee myöhemmän hakemuksen esittämättä uusia todisteita tai perusteluja, olisi kohtuutonta velvoittaa jäsenvaltioita suorittamaan kokonaan uusi tutkinta. Jäsenvaltioiden olisi voitava tällöin res judicata -periaatteen mukaisesti hylätä hakemus tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttuessa.”

4 Tämän direktiivin 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

– –

f) ’määrittävällä viranomaisella’ jäsenvaltion mitä tahansa lainkäyttöelimiin verrattavaa tai hallinnollista elintä, joka vastaa kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten tutkinnasta ja jolla on toimivalta tehdä niistä ensimmäinen päätös;

– –

q) ’myöhemmällä hakemuksella’ kansainvälistä suojelua koskevaa uutta hakemusta, joka tehdään sen jälkeen, kun aiemmasta hakemuksesta on tehty lainvoimainen päätös, mukaan lukien tapaukset, joissa hakija on nimenomaisesti peruuttanut hakemuksensa, ja tapaukset, joissa määrittävä viranomainen on hylännyt hakemuksen, joka on implisiittisesti peruutettu 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti.”

5 Direktiivin 14 artiklassa, jonka otsikko on ”Henkilökohtainen puhuttelu”, säädetään seuraavaa:

”1. Ennen kuin määrittävä viranomainen tekee hakemusta koskevan päätöksen, hakijalle on annettava tilaisuus hänen kansainvälistä suojelua koskevaa hakemustaan koskevaan henkilökohtaiseen puhutteluun, jonka suorittavalla henkilöllä on kansallisen lainsäädännön mukaan toimivalta suorittaa tällaisia puhutteluja. Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen sisältöä koskevien henkilökohtaisten puhuttelujen on aina oltava määrittävän viranomaisen henkilöstön suorittamia. Tämä alakohta ei rajoita 42 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamista.

– –

2. Hakemuksen sisältöä koskevasta henkilökohtaisesta puhuttelusta voidaan luopua, jos

a) määrittävä viranomainen voi tehdä pakolaisasemaa koskevan myönteisen päätöksen käytettävissä olevien todisteiden perusteella – –

– –”

6 Tämän direktiivin 33 artiklassa, jonka otsikko on ”Hakemukset, joilta puuttuvat tutkittavaksi ottamisen edellytykset”, säädetään seuraavaa:

”1. Niiden tapausten lisäksi, joissa hakemusta ei [kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 604/2013 (EUVL 2013, L 180, s. 31)] mukaisesti tutkita, jäsenvaltiot eivät ole velvollisia tutkimaan, voidaanko hakijaa pitää henkilönä, joka voi saada kansainvälistä suojelua [vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle 13.12.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU (EUVL 2011, L 337, s. 9)] mukaisesti, kun hakemukselta katsotaan puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset tämän artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot voivat katsoa kansainvälistä suojelua koskevalta hakemukselta puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset ainoastaan, jos:

– –

d) hakemus on myöhempi hakemus, johon liittyen ei ole ilmennyt tai johon liittyen hakija ei ole esittänyt uusia tosiseikkoja tai perusteita, jotka liittyvät sen selvittämiseen, voidaanko hakijaa pitää direktiivin [2011/95] nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä – –

– –”

7 Direktiivin 2013/32 40 artiklan, jonka otsikko on ”Myöhempi hakemus”, 2–5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Jotta voidaan tehdä päätös 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ottamisesta tutkittavaksi, kansainvälistä suojelua koskeva myöhempi hakemus tutkitaan ensin alustavasti sen toteamiseksi, onko ilmennyt tai onko hakija esittänyt uusia seikkoja tai perusteita, jotka liittyvät sen selvittämiseen, voidaanko hakijaa pitää direktiivin [2011/95] nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä.

3. Jos 2 kohdassa tarkoitetun alustavan tutkinnan tuloksena todetaan, että sellaisia uusia seikkoja tai perusteita on ilmennyt tai että hakija on esittänyt sellaisia uusia seikkoja tai perusteita, jotka lisäävät merkittävästi sen todennäköisyyttä, että hakijaa pidetään direktiivin [2011/95] nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä, hakemuksen tutkintaa on jatkettava II luvun mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat lisäksi säätää muita perusteita, joiden nojalla myöhemmän hakemuksen tutkintaa on jatkettava.

4. Jäsenvaltiot voivat säätää, että hakemuksen tutkintaa jatketaan vain, jos asianomainen hakija ei hänestä itsestään riippumattomista syistä saanut aiemmassa menettelyssä osoitetuksi tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tilanteita, erityisesti käyttämällä oikeuttaan tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin 46 artiklan nojalla.

5. Jos myöhemmän hakemuksen tutkintaa ei jatketa tämän artiklan nojalla, kyseiseltä hakemukselta on katsottava puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti.”

8 Direktiivin 46 artiklan, jonka otsikko on ”Oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin”, sanamuoto on seuraava:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoilla on oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin tuomioistuimessa muutoksen hakemiseksi:

a) päätökseen, joka koskee heidän tekemäänsä kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta, mukaan lukien:
   i) päätös hakemuksen katsomisesta perusteettomaksi pakolaisaseman ja/tai toissijaisen suojeluaseman suhteen;
   ii) päätös hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisesta 33 artiklan 2 kohdan perusteella;

– –

3. Edellä olevan 1 kohdan noudattamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että tehokkaat oikeussuojakeinot sisältävät sekä tosiseikkojen että oikeudellisten seikkojen ex nunc -tutkimisen kaikilta osin, mukaan lukien tarvittaessa kansainvälisen suojelun tarpeen tutkiminen direktiivin [2011/95] mukaisesti, ainakin muutoksenhakumenettelyissä ensimmäisessä oikeusasteessa.

– –”

Saksan oikeus

9 Turvapaikkalain (Asylgesetz; BGBl. 2008 I, s. 1798), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä turvapaikkalaki), 71 §:n, jonka otsikko on ”Myöhempi hakemus”, 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Jos ulkomaalainen tekee uuden turvapaikkahakemuksen (myöhempi hakemus) sen jälkeen, kun aikaisempi turvapaikkahakemus on peruutettu tai se on hylätty lopullisella päätöksellä, uusi turvapaikkamenettely on toteutettava vain, jos hallintomenettelylain [(Verwaltungsverfahrensgesetz; BGBl. 2013 I, s. 102; jäljempänä hallintomenettelylaki)] 51 §:n 1–3 momentissa tarkoitetut edellytykset täyttyvät – –”

10 Hallintomenettelylain, sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa, 51 §:ssä säädetään seuraavaa:

”(1) Viranomaisten on asianomaisen hakemuksesta päätettävä hallintotoimen, johon ei voida enää hakea muutosta, kumoamisesta tai muuttamisesta, kun

1. hallintotoimen perustana oleva tosiasiallinen tai oikeudellinen tilanne on myöhemmin muuttunut asianomaisen eduksi

2. on olemassa uusia todisteita, jotka olisivat johtaneet asianomaisen kannalta edullisempaan ratkaisuun

3. on siviiliprosessilain [(Zivilprozessordnung)] 580 §:ssä tarkoitettuja menettelyn uudelleen aloittamista puoltavia perusteita.

(2) Hakemus voidaan ottaa tutkittavaksi vain, jos asianomainen henkilö ei vakavaan laiminlyöntiin syyllistymättä voinut vedota uudelleen tutkittavaksi ottamisen perusteeseen aiemmassa menettelyssä etenkään oikeussuojakeinolla.

(3) Hakemus on esitettävä kolmen kuukauden kuluessa. Määräaika alkaa siitä, kun asianomainen henkilö sai tietää perusteesta, jonka nojalla hakemus voidaan ottaa uudelleen tutkittavaksi.

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

11 Pääasian kantaja on Syyrian kansalainen. Hän haki 26.7.2017 turvapaikkaa Saksassa sen jälkeen, kun hän oli omien sanojensa mukaan lähtenyt Syyriasta vuonna 2012, oleskellut Libyassa vuoteen 2017 saakka ja saapunut Italian ja Itävallan kautta Saksaan.

12 Viraston puhuttelussa hän kertoi suorittaneensa asepalveluksensa Syyriassa vuosina 2003–2005; syy hänen lähtöönsä tästä maasta oli pelko siitä, että hänet kutsuttaisiin uudelleen asepalvelukseen tai että hänet vangittaisiin, jos hän kieltäytyisi suorittamasta asevelvollisuuttaan. Hänen mukaansa sen jälkeen, kun hän oli lähtenyt Syyriasta, hänen isänsä sai tiedon, että sotilasviranomaiset olivat lähettäneet hänelle kutsun.

13 Virasto myönsi hänelle 16.8.2017 tekemällään päätöksellä toissijaisen suojeluaseman mutta kieltäytyi myöntämästä hänelle pakolaisasemaa.

14 Virasto perusteli kieltäytymistä sillä, ettei ollut syytä olettaa, että Syyrian valtio piti pääasian kantajan maastamuuttoa hallinnon vastustamisena. Se nimittäin katsoi yhtäältä, että hän oli lähtöisin alueelta, josta Syyrian armeija, Vapaan Syyrian armeija ja Islamilainen valtio taistelivat hänen lähtöhetkellään. Toisaalta hän oli omien sanojensa mukaan lähtenyt Syyriasta ennen kuin hänet kutsuttiin Syyrian armeijaan, joten ei ollut syytä ajatella, että häntä pidettäisiin kotimaassaan sotilaskarkurina tai hallinnon vastustajana. Lisäksi pääasian kantaja ei ollut osoittanut, että hänen lähtönsä syynä olisi ollut kutsunta. Hän vetosi ainoastaan yleisesti Syyrian sodan aiheuttamaan vaaratilanteeseen.

15 Pääasian kantaja ei hakenut muutosta tähän päätökseen, josta on tullut lainvoimainen.

16 Pääasian kantaja jätti 15.1.2021 virastoon uuden turvapaikkahakemuksen eli direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohdassa tarkoitetun myöhemmän hakemuksen. Hän perusti hakemuksensa pääasiallisesti 19.11.2020 annettuun unionin tuomioistuimen tuomioon Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Asepalvelus ja turvapaikka) (C-238/19, EU:C:2020:945). Hän väitti pääasiallisesti, että kyseinen tuomio merkitsee kansallisissa säännöksissä tarkoitettua oikeudellisen tilanteen muutosta ja että näin ollen viraston on tutkittava sisällöllisesti hänen myöhempi hakemuksensa. Hänen mukaansa tämä muutos koskee sitä, että kyseisessä tuomiossa tulkitaan näyttötaakkaa koskevia sääntöjä turvapaikanhakijoiden kannalta suotuisammalla tavalla kuin kansallisessa oikeuskäytännössä tällaisten hakijoiden osalta, jotka ovat paenneet kotimaastaan välttääkseen asevelvollisuuden. Hänen mukaansa muutos on seurausta unionin tuomioistuimen käyttämästä muotoilusta, jonka perusteella tietyissä olosuhteissa on olemassa ”vahva olettama”, jonka mukaan asepalveluksesta kieltäytyminen liittyy johonkin direktiivin 2011/95 10 artiklassa mainittuun vainon syyhyn.

17 Virasto jätti pääasian kantajan myöhemmän turvapaikkahakemuksen tutkimatta 22.3.2021 antamallaan päätöksellä. Se perusteli päätöstä toteamalla pääasiallisesti, että 19.11.2020 annettu tuomio Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Asepalvelus ja turvapaikka) (C-238/19, EU:C:2020:945) ei merkitse sitä, että sen on tutkittava kyseinen hakemus sisällöllisesti. Se katsoi, että siltä osin kuin pääasian kantaja ainoastaan vetosi tähän tuomioon myöhemmän hakemuksensa tueksi, kansallisissa ja unionin säännöksissä asetetut edellytykset hänen turvapaikkahakemuksensa uudelle tutkinnalle eivät nimittäin täyttyneet.

18 Pääasian kantaja nosti ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa Verwaltungsgericht Sigmaringenissa (Sigmaringenin hallintotuomioistuin, Saksa) kanteen, jossa vaaditaan kumoamaan viraston 22.3.2021 antama päätös ja myöntämään hänelle pakolaisasema.

19 Kyseinen tuomioistuin toteaa, että turvapaikkalain 71 §:n 1 momentin ja hallintomenettelylain 51 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan on niin, että jos kolmannen maan kansalainen tekee myöhemmän turvapaikkahakemuksen sen jälkeen, kun aikaisempi hakemus on hylätty lopullisella päätöksellä, määrittävän viranomaisen on aloitettava menettely uudelleen, jos hallintotoimen perustana oleva tosiasiallinen tai oikeudellinen tilanne on myöhemmin muuttunut asianomaisen eduksi. Näissä säännöksissä tarkoitetun oikeudellisen tilanteen muutoksen osalta se huomauttaa, että vallitsevassa kansallisessa oikeuskäytännössä omaksutun tulkinnan mukaan tämän käsitteen alaan voi lähtökohtaisesti kuulua ainoastaan sovellettavien säännösten muutos eikä unionin tuomioistuimen ratkaisun kaltainen tuomioistuinratkaisu. Nimittäin tuomioistuinratkaisussa ainoastaan tulkitaan ja sovelletaan aiempaa hakemusta koskevan päätöksen antamisen hetkellä voimassa olleita merkityksellisiä säännöksiä eikä muuteta niitä. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa kuitenkin, että Bundesverfassungsgerichtin (liittovaltion

perustuslakituomioistuin, Saksa) ratkaisut turvapaikkaa koskevan perusoikeuden laajuudesta voivat poikkeuksellisesti merkitä näissä säännöksissä tarkoitettua oikeudellisen tilanteen muutosta.

20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kuitenkin, onko tämä kansallisen oikeuden tulkinta yhteensopiva unionin oikeuden kanssa siltä osin kuin siinä yleisesti kieltäydytään katsomasta, että unionin tuomioistuimen ratkaisu voisi muuttaa oikeudellista tilannetta ja näin ollen oikeuttaa menettelyn aloittamisen uudelleen tilanteessa, jossa tehdään myöhempi hakemus, vaikka unionin tuomioistuin on katsonut 14.5.2020 antamassaan tuomiossa Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU ja C-925/19 PPU, EU:C:2020:367), että unionin tuomioistuimen tuomio, jossa todetaan unionin oikeuden kanssa yhteensoveltumattomaksi kansallinen säännöstö, on direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettu uusi peruste.

21 Näin ollen ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii erityisesti sitä, voidaanko unionin tuomioistuimen ratkaisua, jossa ainoastaan tulkitaan jo aiempaa hakemusta koskevan päätöksen antamishetkellä voimassa ollutta unionin oikeuden säännöstä, pitää direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuna uutena tosiseikkana tai perusteena ja 40 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna uutena seikkana tai perusteena. Se pohtii erityisesti sitä, merkitseekö 19.11.2020 annettu tuomio Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Asepalvelus ja turvapaikka) (C-238/19, EU:C:2020:945), johon pääasian kantaja vetoaa, nyt käsiteltävässä asiassa tällaista uutta tosiseikkaa, seikkaa tai perustetta, kun otetaan huomioon, että siinä täsmennetään merkitsevästi direktiivin 2011/95 9 artiklan 2 kohdan b alakohdan ja 10 artiklan soveltamista syyrialaisten aseistakieltäytyjien tilanteeseen.

22 Lisäksi kansallinen tuomioistuin huomauttaa, että sovellettavan kansallisen prosessioikeuden mukaan silloin, kun sen käsiteltäväksi on saatettu kanne myöhemmän hakemuksen tutkimatta jättämistä koskevasta viraston päätöksestä, se voi lausua ainoastaan turvapaikkalain 71 §:n 1 momentissa ja hallintomenettelylain 51 §:n 1–3 momentissa säädetyn kaltaisista tämän hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä. Jos ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että virasto on hylännyt myöhemmän hakemuksen virheellisesti, se voi siis ainoastaan kumota tutkimatta jättämistä koskevan päätöksen ja palauttaa tämän hakemuksen viraston tutkittavaksi uuden päätöksen antamista varten.

23 Kyseinen tuomioistuin pohtii kuitenkin, ovatko kansalliset menettelysäännöt yhteensopivia direktiivin 2013/32 46 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevan oikeuden kanssa ja tämän direktiivin tavoitteen kanssa, joka todetaan sen johdanto-osan 18 perustelukappaleessa ja jonka mukaan kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset ratkaistaan mahdollisimman nopeasti. Jos 46 artiklasta seuraa, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi lausua myöhemmästä hakemuksesta asiakysymyksen osalta ja tarvittaessa myöntää pääasian kantajalle pakolaisaseman tai että sen on jopa tehtävä näin, se pohtii, koskevatko direktiivin 2013/32 II luvun säännösten menettelylliset takeet näin ollen tätä kantajaa.

24 Tässä tilanteessa Verwaltungsgericht Sigmaringen on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) a) Onko sellainen kansallinen säännös yhteensopiva direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan ja 40 artiklan 2 kohdan kanssa, jonka mukaan myöhemmän hakemuksen tutkittavaksi ottamista koskevat edellytykset täyttyvät vain, jos alkuperäisen hylkäävän päätöksen perusteena ollut tosiasiallinen tai oikeudellinen tilanne on myöhemmin muuttunut hakijan eduksi?

b) Ovatko direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohta ja 40 artiklan 2 kohta esteenä kansalliselle säännökselle, jonka mukaan unionin tuomioistuimen antamassa tuomiossa (tässä: joka on annettu SEUT 267 artiklan mukaisessa ennakkoratkaisumenettelyssä) ei ole kyse ’uudesta seikasta’ tai ’uudesta tosiseikasta’ tai ’uudesta perusteesta’, jos tuomiossa ei todeta kansallisen säännöksen olevan unionin oikeuden vastainen vaan siinä ainoastaan tulkitaan unionin oikeutta? Mitkä ovat mahdolliset edellytykset sille, että unionin tuomioistuimen antama tuomio, jossa ainoastaan tulkitaan unionin oikeutta, on otettava huomioon ’uutena seikkana’ tai ’uutena tosiseikkana’ tai ”uutena perusteena’?

2) Jos ensimmäisen kysymyksen a ja b kohtaan vastataan myöntävästi: Onko direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa ja 40 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että unionin tuomioistuimen tuomio, jossa on todettu, että on olemassa vahva olettama, jonka mukaan asepalveluksesta kieltäytyminen direktiivin 2011/95 9 artiklan 2 kohdan e alakohdassa täsmennetyissä olosuhteissa johtuu jostakin viidestä kyseisen direktiivin 10 artiklassa mainitusta syystä, on otettava huomioon ’uutena seikkana’ tai ’uutena tosiseikkana’ tai ’uutena perusteena’?

3) a) Onko direktiivin 2013/32 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohtaa tulkittava siten, että oikeussuojakeino turvapaikkaviranomaisen tekemää direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa ja 40 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua tutkimatta jättämistä koskevaa päätöstä vastaan rajoittuu sen tutkimiseen, onko turvapaikkaviranomainen vahvistanut perustellusti myöhemmän turvapaikkahakemuksen tutkittavaksi ottamista koskevien edellytysten puuttumisen direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan ja 40 artiklan 2 ja 5 kohdan mukaan?

b) Jos kolmannen kysymyksen a kohtaan vastataan kieltävästi: Onko direktiivin 2013/32 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohtaa tulkittava siten, että oikeussuojakeino tutkimatta jättämistä koskevaa päätöstä vastaan sisältää myös sen tutkimisen, täyttyvätkö direktiivin 2011/95 2 artiklan b alakohdassa tarkoitetun kansainvälisen suojelun myöntämisedellytykset, jos tuomioistuin oman tutkintansa jälkeen toteaa, että edellytykset, joiden perusteella myöhempi turvapaikkahakemus on jätetty tutkimatta, eivät täyty?

c) Jos kolmannen kysymyksen b kohtaan vastataan myöntävästi: Edellyttääkö tällainen tuomioistuimen päätös, että hakijalle on sitä ennen myönnetty direktiivin 2013/32 40 artiklan 3 kohdan [ensimmäisessä] virkkeessä, luettuna yhdessä direktiivin 2013/32 II luvun säännösten kanssa, tarkoitetut erityiset menettelylliset takeet? Voiko tuomioistuin itse järjestää tämän menettelyn vai onko sen siirrettävä se – tarvittaessa oikeudenkäynnin keskeyttämisen jälkeen – turvapaikkaviranomaiselle? Voiko hakija luopua näiden menettelyllisten takeiden noudattamisesta?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Kaksi ensimmäistä kysymystä

25 Kahdella ensimmäisellä kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee pääasiallisesti sitä, millä edellytyksin unionin tuomioistuimen tuomiota voidaan pitää direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuna uutena tosiseikkana tai perusteena ja 40 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuna uutena seikkana tai perusteena.

26 Aluksi on palautettava mieleen, että direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdassa luetellaan tyhjentävästi tilanteet, joissa jäsenvaltiot voivat katsoa kansainvälistä suojelua koskevalta hakemukselta puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset (tuomio 19.3.2019, Ibrahim ym., C-297/17, C-318/17, C-319/17 ja C-438/17, EU:C:2019:219, 76 kohta).

27 Direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa säädetään erityisesti, että jäsenvaltiot voivat katsoa kansainvälistä suojelua koskevalta hakemukselta puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset, jos ”hakemus on myöhempi hakemus, johon liittyen ei ole ilmennyt tai johon liittyen hakija ei ole esittänyt uusia tosiseikkoja tai perusteita, jotka liittyvät sen selvittämiseen, voidaanko hakijaa pitää direktiivin [2011/95] nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä”.

28 Myöhemmän hakemuksen käsite määritellään direktiivin 2013/32 2 artiklan q alakohdassa ja sillä tarkoitetaan kansainvälistä suojelua koskevaa uutta hakemusta, joka tehdään sen jälkeen, kun aiemmasta hakemuksesta on tehty lainvoimainen päätös.

29 Myöhempien hakemusten tutkintamenettelyä täsmennetään direktiivin 2013/32 40 artiklassa, jossa säädetään tällaisten hakemusten tutkittavaksi ottamisen osalta kaksivaiheisesta tutkimisesta (tuomio 10.6.2021, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Uudet seikat tai perusteet), C-921/19, EU:C:2021:478, 34 ja 35 kohta).

30 Niinpä tämän artiklan 2 kohdassa säädetään ensiksi, että jotta voidaan tehdä päätös tämän direktiivin 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ottamisesta tutkittavaksi, kansainvälistä suojelua koskeva myöhempi hakemus tutkitaan ensin alustavasti sen toteamiseksi, onko ilmennyt tai onko hakija esittänyt uusia seikkoja tai perusteita, jotka liittyvät sen selvittämiseen, voidaanko hakijaa pitää direktiivin 2011/95 nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä.

31 Vain siinä tapauksessa, että tällaisia uusia seikkoja tai perusteita ensimmäiseen kansainvälistä suojelua koskevaan hakemukseen nähden todella on, tämän jälkeen jatketaan myöhemmän hakemuksen tutkittavaksi ottamisen tarkastelua direktiivin 2013/32 40 artiklan 3 kohdan mukaisesti sen varmentamiseksi, lisäävätkö nämä uudet seikat tai perusteet merkittävästi sen todennäköisyyttä, että hakijaa pidetään kansainvälistä suojelua saavana henkilönä (tuomio 10.6.2021, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Uudet seikat tai perusteet), C-921/19, EU:C:2021:478, 37 kohta).

32 Direktiivin 2013/32 40 artiklan 4 kohdan mukaan on lisäksi niin, että jäsenvaltiot voivat säätää, että myöhemmän hakemuksen tutkintaa jatketaan vain, jos hakija ei hänestä itsestään riippumattomista syistä saanut aiemmassa menettelyssä osoitetuksi tällaisten uusien seikkojen ja perusteiden olemassaoloa.

33 Jos myöhemmän hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset täyttyvät, kyseinen hakemus on tutkittava asiakysymyksen osalta ja tämä on tehtävä – kuten direktiivin 2013/32 40 artiklan 3 kohdassa täsmennetään – noudattaen tämän direktiivin II lukua, johon sisältyvät kansainvälistä suojelua koskeviin hakemuksiin sovellettavat perusperiaatteet ja takeet (ks. vastaavasti tuomio 10.6.2021, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Uudet seikat tai perusteet), C-921/19, EU:C:2021:478, 38 kohta).

34 Direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa olevan uuden tosiseikan tai perusteen ja 40 artiklan 2 ja 3 kohdassa olevan uuden seikan tai perusteen käsitteen ulottuvuuden arvioimiseksi on todettava, että 33 artiklan 2 kohdan sanamuodosta ja erityisesti ilmaisusta ”ainoastaan”, joka edeltää tutkimatta jättämisen perusteiden luetteloa, sekä tämän säännöksen tarkoituksesta ja direktiivin rakenteesta käy ilmi, että tässä säännöksessä tarkoitettu mahdollisuus hylätä kansainvälistä suojelua koskeva hakemus sillä perusteella, että sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat, on poikkeus velvollisuudesta tutkia tällainen hakemus sisällöllisesti (ks. vastaavasti tuomio 1.8.2022, Saksan liittotasavalta (Vastaanottavan valtion ulkopuolella syntynyt pakolaisten lapsi), C-720/20, EU:C:2022:603, 49 kohta).

35 Unionin tuomioistuimella on siten jo ollut tilaisuus todeta, että sekä 33 artiklan 2 kohdassa olevan luettelon tyhjentävyydestä että kyseiseen luetteloon sisältyvien tutkimatta jättämisen perusteiden poikkeusluonteesta ilmenee, että näitä perusteita on tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 1.8.2022, Saksan liittotasavalta (Vastaanottavan valtion ulkopuolella syntynyt pakolaisten lapsi), C-720/20, EU:C:2022:603, 51 kohta).

36 Näin ollen tilanteita, joissa direktiivin 2013/32 nojalla on katsottava, että myöhempi hakemus voidaan ottaa tutkittavaksi, on käänteisesti tulkittava laajasti.

37 Direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan sanamuodosta ja erityisesti ilmaisun uusi tosiseikka tai peruste käyttämisestä käy lisäksi ilmi, että kyseinen säännös ei koske ainoastaan hakijan henkilökohtaisessa tilanteessa tai hänen alkuperämaansa tilanteessa tapahtuvaa tosiasiallista muutosta vaan myös uusia oikeudellisia seikkoja.

38 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee erityisesti, että myöhempää hakemusta ei voida jättää tutkimatta direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan perusteella silloin, kun mainitun direktiivin 2 artiklan f alakohdassa tarkoitettu määrittävä viranomainen toteaa, että aiemman hakemuksen lopullinen hylkääminen on unionin oikeuden vastainen. Määrittävän viranomaisen on välttämättä tehtävä tällainen toteamus silloin, kun unionin oikeuden vastaisuus ilmenee unionin tuomioistuimen tuomiosta tai kun kansallinen tuomioistuin on todennut sen liitännäisesti (ks. vastaavasti tuomio 14.5.2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU ja C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 198 ja 203 kohta).

39 Tämä päätelmä perustuu siihen, että kansainvälisen suojelun hakijalle myönnetyn oikeuden, sellaisena kuin se vahvistetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 18 artiklassa ja konkretisoidaan direktiiveissä 2011/95 ja 2013/32, saada kansainvälistä suojelua saavan henkilön asema, kunhan unionin oikeudessa asetetut edellytykset täyttyvät, tehokas vaikutus vaarantuisi vakavasti, jos myöhempi hakemus voitaisiin jättää tutkimatta direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla perusteella, vaikka ensimmäinen hakemus on hylätty unionin oikeuden vastaisesti. Kyseisen säännöksen tällainen tulkinta nimittäin johtaisi siihen, että unionin oikeuden virheellinen soveltaminen voisi toistua jokaisen uuden kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen yhteydessä eikä hakijalle

olisi mahdollista taata sitä, että hänen hakemuksensa käsitellään rikkomatta unionin oikeutta. Tällaista estettä unionin oikeussääntöjen tosiasialliselle soveltamiselle kansainvälisen suojelun myöntämismenettelyn osalta ei voitaisi perustellusti oikeuttaa oikeusvarmuuden periaatteella (ks. vastaavasti tuomio 14.5.2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU ja C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 192, 196 ja 197 kohta).

40 Direktiivin 2013/32 erityisessä asiayhteydessä unionin tuomioistuimen tuomio voi kuulua sen 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa ja sen 40 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetun uuden tosiseikan tai seikan käsitteen alaan, ja asia on näin riippumatta siitä, onko kyseinen tuomio julistettu ennen aiempaa hakemusta koskevan päätöksen antamista vai sen jälkeen, ja siitä, todetaanko kyseisessä tuomiossa, että päätöksen perustana oleva kansallinen säännös ei ole yhteensopiva unionin oikeuden kanssa, vai tulkitaanko siinä ainoastaan unionin oikeutta, mukaan luettuna jo tämän päätöksen antamishetkellä voimassa ollut oikeus.

41 Näin ollen siis Saksan ja Itävallan hallituksen mainitsemalla seikalla, jonka mukaan tuomion, jossa unionin tuomioistuin tulkitsee unionin oikeussääntöä SEUT 267 artiklassa sille annettua toimivaltaa käyttäen, vaikutukset ilmenevät lähtökohtaisesti tulkitun säännön voimaantulopäivästä lähtien, ei ole merkitystä (ks. vastaavasti tuomio 28.1.2015, Starjakob, C-417/13, EU:C:2015:38, 63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

42 Vaikka onkin lisäksi totta, että unionin tuomioistuin on pääasiallisesti todennut 14.5.2020 annetun tuomion Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU ja C-925/19 PPU, EU:C:2020:367) 194 ja 203 kohdassa, että unionin tuomioistuimen tuomio, jossa todetaan unionin oikeuden kanssa yhteensoveltumattomaksi sellainen kansallinen säännöstö, jonka perusteella aiempi kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on hylätty, on direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettu uusi tosiseikka, joka liittyy myöhemmän hakemuksen tutkintaan, on todettava, että unionin tuomioistuin ei ole lainkaan todennut, että ainoastaan tuomioita, joissa tehdään tällainen toteamus, voidaan pitää tällaisina uusina tosiseikkoina.

43 Nimittäin tulkinta, jonka mukaan unionin tuomioistuimen tuomio voisi olla direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa ja 40 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu uusi tosiseikka tai seikka ainoastaan sillä edellytyksellä, että siinä todetaan kansallisen oikeuden säännöksen, jonka perusteella aiempaa hakemusta koskeva päätös annettiin, olevan ristiriidassa unionin oikeuden kanssa, paitsi vaarantaisi perusoikeuskirjan 18 artiklassa vahvistetun ja edellä 39 kohdassa mieleen palautetun kansainvälisen suojelun hakijalle myönnetyn oikeuden tehokkaan vaikutuksen myös sivuuttaisi ennakkoratkaisujen erga omnes -vaikutuksen ja SEUT 267 artiklassa määrätyn menettelyn luonteen ja sillä olevan tavoitteen, joka on varmistaa unionin oikeuden yhtenäinen tulkinta.

44 Edellä esitetystä seuraa, että mikä tahansa unionin tuomioistuimen tuomio voi olla direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa ja 40 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu uusi tosiseikka tai seikka.

45 Tätä uuden tosiseikan tai seikan käsitteen tulkintaa tukee direktiivin 2013/32 johdanto-osan 36 perustelukappale, josta käy ilmi, että hakijan on voitava esittää myöhemmän hakemuksensa tueksi uusia perusteluja.

46 Tämä tulkinta nimittäin antaa hakijalle mahdollisuuden vedota myöhemmän hakemuksensa tueksi argumenttiin, jonka mukaan hänen aiempi hakemuksensa hylättiin unionin tuomioistuimen tuomion vastaisesti; tällaista argumenttia ei olisi oletettavasti voitu esittää kyseisen aiemman hakemuksen tutkimisen aikana.

47 Tässä yhteydessä on myös todettava, että se, että hakija ei vedonnut aiemman hakemuksen tutkimisen aikana unionin tuomioistuimen jo julistamaan tuomioon, ei voi merkitä direktiivin 2013/32 40 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua hakijasta itsestään riippuvaa syytä. Sen lisäksi, että – kuten edellä 34 ja 35 kohdassa on todettu – tätä syyn käsitettä on tulkittava suppeasti, kyseisen käsitteen laajemmasta tulkinnasta seuraisi nimittäin se, että unionin oikeutta voitaisiin soveltaa virheellisesti toistuvasti, vaikka määrittävän viranomaisen ja toimivaltaisten tuomioistuinten on otettava huomioon saatavillaan olevat tosiseikat unionin oikeuden mukaisesti soveltamalla unionin tuomioistuimen merkityksellisiä tuomioita.

48 Oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi, että unionin tuomioistuimen tuomiota voidaan pitää direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdassa ja 40 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuna uutena tosiseikkana tai seikkana silloinkin, kun hakija ei ole viitannut myöhemmän hakemuksensa yhteydessä tällaiseen tuomioon (ks. vastaavasti tuomio 14.5.2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU ja C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 195 kohta).

49 On kuitenkin muistutettava – kuten edellä 31 kohdassa on todettu –, että myöhemmän hakemuksen tutkittavaksi ottaminen edellyttää lisäksi direktiivin 2013/32 40 artiklan 3 kohdan mukaisesti sitä, että uudet seikat tai perusteet ”lisäävät merkittävästi sen todennäköisyyttä, että hakijaa pidetään direktiivin [2011/95] nojalla kansainvälistä suojelua saavana henkilönä”.

50 Kuten direktiivin 2013/32 johdanto-osan 36 perustelukappaleesta käy ilmi, Euroopan unionin lainsäätäjä on katsonut, että olisi kohtuutonta velvoittaa jäsenvaltiot tutkimaan kaikki myöhemmät hakemukset sisällöllisesti. Asia olisi näin kuitenkin silloin, jos hakija voisi estää sen, että toimivaltainen viranomainen jättää hänen myöhemmän hakemuksensa tutkimatta direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan perusteella, pelkästään vetoamalla mihin tahansa uuteen tosiseikkaan tai perusteeseen riippumatta siitä, onko sillä merkitystä kansainvälisen suojelun myöntämiselle asetettujen edellytysten kannalta.

51 Tilanteessa, jossa hakija vetoaa unionin tuomioistuimen tuomioon direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdassa ja 40 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuna uutena tosiseikkana tai seikkana, tällainen edellytys näin ollen rajaa velvollisuuden tutkia myöhempi hakemus sisällöllisesti niihin tilanteisiin, joissa kyseisessä tuomiossa tehty unionin oikeuden tulkinta vaikuttaa merkitykselliseltä hakemuksen perusteltavuuden arvioinnin kannalta.

52 Nyt käsillä olevassa asiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on arvioitava, onko 19.11.2020 annettu tuomio Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Asepalvelus ja turvapaikka) (C-238/19, EU:C:2020:945), johon pääasian kantaja vetoaa myöhemmän hakemuksensa tueksi, uusi tosiseikka tai seikka, joka on omiaan lisäämään merkittävästi sen todennäköisyyttä, että hän täyttää pakolaisaseman myöntämiselle asetetut edellytykset.

53 Siltä osin kuin tämä arviointi riippuu 19.11.2020 annetun tuomion Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Asepalvelus ja turvapaikka) (C-238/19, EU:C:2020:945) ja erityisesti sen 61 kohdassa olevan toteamuksen, jonka mukaan on olemassa ”vahva olettama”, jonka mukaan asepalveluksesta kieltäytyminen direktiivin 2011/95 9 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa

liittyy johonkin direktiivin 10 artiklassa mainittuun syyhyn, tulkinnasta, ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle on tarkennettava, että unionin tuomioistuin on todennut tällä myös kyseisen tuomion 60 kohdassa esitetyllä toteamuksella ainoastaan, että edellä mainituissa olosuhteissa on ”erittäin todennäköistä”, että tällainen yhteys on olemassa, eikä se ole tarkoittanut vahvistaa kumoamatonta olettamaa eikä korvata toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tätä koskevaa arviointia omalla arvioinnillaan. Unionin tuomioistuin on näin ollen muistuttanut kyseessä olevan tuomion 61 kohdan viimeisessä virkkeessä, että toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tehtävänä on kaikkien kyseessä olevien seikkojen perusteella tarkistaa, onko tämä yhteys uskottava.

54 Edellä esitetyn perusteella kahteen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2013/32 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa ja 40 artiklan 2 ja 3 kohtaa on tulkittava siten, että jokaista unionin tuomioistuimen tuomiota, mukaan luettuina tuomiot, joissa ainoastaan tulkitaan jo aiempaa hakemusta koskevan päätöksen antamishetkellä voimassa ollutta unionin oikeuden säännöstä, on julistamispäivästään riippumatta pidettävä näissä säännöksissä tarkoitettuna uutena tosiseikkana tai seikkana, jos se lisää merkittävästi sen todennäköisyyttä, että hakija täyttää kansainvälisen suojelun myöntämiselle asetetut edellytykset.

Kolmas kysymys

55 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kolmannella kysymyksellään pääasiallisesti sitä, onko direktiivin 2013/32 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohtaa tulkittava siten, että siinä annetaan toimivaltaiselle kansalliselle tuomioistuimelle mahdollisuus silloin, kun se kumoaa myöhemmän hakemuksen tutkimatta jättämistä koskevan päätöksen, lausua itse tästä hakemuksesta palauttamatta sitä määrittävän viranomaisen tutkittavaksi tai että siinä jopa edellytetään kyseiseltä tuomioistuimelta tätä. Se pohtii myös, koskevatko direktiivin 2013/32 II luvun säännöksissä säädetyt menettelylliset takeet tässä tapauksessa hakijaa.

56 On palautettava mieleen, että direktiivin 2013/32 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan nojalla hakijoilla on oltava oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin muutoksen hakemiseksi direktiivin 33 artiklan 2 kohdan perusteella tehtyyn päätökseen myöhemmän hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisesta.

57 Kyseisen direktiivin 46 artiklan 3 kohdan mukaan oikeussuojakeinot ovat tehokkaita, jos niihin kuuluu toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen toteuttama tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen ex nunc -tutkiminen kaikilta osin, mukaan lukien tarvittaessa kansainvälisen suojelun tarpeen tutkiminen direktiivin 2011/95 mukaisesti.

58 Tästä seuraa, että jäsenvaltioiden on direktiivin 2013/32 46 artiklan 3 kohdan nojalla mukautettava kansallista oikeuttaan siten, että siinä tarkoitettujen oikeussuojakeinojen käsittely sisältää kaikkien niiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen tutkinnan tuomioistuimessa, joiden avulla se kykenee arvioimaan käsiteltävänään olevan tapauksen ajantasaisesti siten, että kansainvälistä suojelua koskeva hakemus voidaan käsitellä perusteellisesti, ilman että asiaa olisi tarpeen toimittaa takaisin mainitulle viranomaiselle. Tämä tulkinta edistää direktiivin 2013/32 tavoitetta taata se, että nämä hakemukset ratkaistaan mahdollisimman nopeasti, tämän kuitenkaan rajoittamatta asianmukaisen ja perusteellisen tutkinnan suorittamista (tuomio 29.7.2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, 53 kohta).

59 Direktiivin 2013/32 46 artiklan 3 kohta koskee kuitenkin yksinomaan oikeussuojakeinon tutkimista eikä riitautetun päätöksen mahdollisen kumoamisen seurauksia (tuomio 25.7.2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, 145 kohta ja tuomio 29.7.2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, 54 kohta).

60 On siis todettava, että unionin lainsäätäjä ei tarkoittanut direktiivin 2013/32 antaessaan ottaa käyttöön yhteistä sääntöä, jonka mukaan määrittävän viranomaisen on menetettävä toimivaltansa sen jälkeen, kun kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta tehty päätös on kumottu, joten jäsenvaltioilla on edelleen mahdollisuus säätää, että asia on tällaisen kumoamisen jälkeen palautettava kyseiselle viranomaiselle uuden päätöksen tekemistä varten (tuomio 25.7.2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, 146 kohta ja tuomio 29.7.2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, 54 kohta).

61 Vaikka direktiivissä 2013/32 annetaan näin jäsenvaltioille tiettyä harkintavaltaa muun muassa niiden sääntöjen määrittämisessä, jotka koskevat kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelyä sen jälkeen, kun tuomioistuin on kumonnut tähän hakemukseen liittyvän aiemman päätöksen, on kuitenkin todettava, että jäsenvaltioiden on tästä harkintavallasta huolimatta direktiiviä täytäntöön pannessaan noudatettava perusoikeuskirjan 47 artiklaa, jonka mukaan jokaisella, jonka unionin oikeudessa taattuja oikeuksia ja vapauksia on loukattu, on oltava käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot tuomioistuimessa. Direktiivin 2013/32 46 artiklassa tarkoitetun oikeussuojakeinon piirteet on määritettävä perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaisesti. Tästä seuraa, että kaikkien jäsenvaltioiden, joita tämä direktiivi sitoo, on mukautettava kansallista oikeuttaan siten, että tämän aiemman päätöksen kumoamisen jälkeen siinä tapauksessa, että asia palautetaan määrittävän viranomaisen käsiteltäväksi, uusi päätös tehdään pikaisesti ja se on siinä tuomiossa tehdyn arvioinnin mukainen, jolla päätös kumottiin (ks. vastaavasti tuomio 29.7.2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, 55 ja 59 kohta).

62 Lisäksi säätäessään direktiivin 2013/32 46 artiklan 3 kohdassa, että tuomioistuimen, joka on toimivaltainen ratkaisemaan kanteen päätöksestä, jolla kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on hylätty, on tutkittava tarvittaessa hakijan ”kansainvälisen suojelun tarve”, unionin lainsäätäjän tarkoituksena on ollut antaa kyseiselle tuomioistuimelle – kun se katsoo, että sillä on käytettävissään kaikki tältä osin tarpeelliset tosiseikat ja oikeudelliset seikat – nämä seikat kaikilta osin ja ex nunc eli tyhjentävästi ja ajantasaisesti tutkittuaan toimivalta ratkaista sitovasti kysymys siitä, täyttääkö kyseinen hakija direktiivissä 2011/95 säädetyt edellytykset kansainvälisen suojelun saamiseksi. Tästä seuraa, että kun kyseinen tuomioistuin tällaisen tutkinnan päätteeksi päätyy siihen, että mainitulle hakijalle on tunnustettava pakolaisasema tai toissijainen suojeluasema direktiivissä 2011/95 säädettyjen perusteiden mukaisesti syistä, joihin hän vetoaa hakemuksensa tueksi, ja kun tämä tuomioistuin kumoaa päätöksen, jolla tämä hakemus oli hylätty, ja palauttaa asian takaisin määrittävälle viranomaiselle, viimeksi mainittua sitovat tämä tuomioistuinratkaisu ja sen taustalla olevat perusteet, jollei ilmene tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja, jotka edellyttävät objektiivisesti uutta ajantasaista arviointia, eikä sillä enää ole harkintavaltaa sen osalta, myönnetäänkö haettu suojelu vai ei, samojen perusteiden valossa kuin mainitulle tuomioistuimelle oli esitetty (tuomio 29.7.2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, 65 ja 66 kohta).

63 Tästä seuraa, että vaikka jokaisen jäsenvaltion on päätettävä, voiko myöhemmän hakemuksen tutkimatta jättämistä koskevan päätöksen kumonnut tuomioistuin hyväksyä tämän hakemuksen tai hylätä sen muulla perusteella vai onko kyseisen tuomioistuimen päinvastoin palautettava

kyseinen hakemus määrittelevälle viranomaiselle uutta tutkimista varten, viimeksi mainitussa tapauksessa kyseisen viranomaisen on kuitenkin noudatettava tällaista tuomioistuinratkaisua ja sen taustalla olevia perusteita.

64 Lisäksi direktiivin 2013/32 40 artiklan 3 kohdassa asetetaan sellaista myöhempää hakemusta, jonka katsotaan täyttävän tutkittavaksi ottamisen edellytykset, tutkivalle viranomaiselle velvollisuus jatkaa kyseisen hakemuksen tutkintaa direktiivin II luvun säännösten mukaisesti.

65 Näin ollen silloin, kun toimivaltainen tuomioistuin kumoaa myöhemmän hakemuksen tutkimatta jättämistä koskevan päätöksen ja sen jälkeen päättää edellä 62 kohdassa kerratuin edellytyksin lausua tästä hakemuksesta sisällöllisesti, kyseisen tuomioistuimen on valvottava soveltuvin osin, että direktiivin 2013/32 II luvussa todettuja perusperiaatteita ja takeita noudatetaan. Sama pätee myös tilanteessa, jossa kyseisellä tuomioistuimella ei ole kansallisen oikeuden nojalla mahdollisuutta hylätä tätä hakemusta tai myöntää hakijalle kansainvälistä suojelua, sillä tämä tuomioistuinratkaisu ja sen taustalla olevat perusteet sitovat määrittävää viranomaista, jonka käsiteltäväksi asia on palautettu kyseisen hakemuksen hyväksymistä tai hylkäämistä varten.

66 Kun otetaan huomioon ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tätä koskevat pohdinnat, on lisättävä, että jos direktiivin 2013/32 14 artiklan mukaista henkilökohtaista puhuttelua ei ole suoritettu määrittävässä viranomaisessa, kuulluksi tulemista koskevan oikeuden tehokkuus on mahdollista varmistaa menettelyn tässä vaiheessa vain, kun tällainen puhuttelu suoritetaan kaikkia direktiivissä 2013/32 säädettyjä edellytyksiä noudattaen tuomioistuimessa, jolta on haettu muutosta kyseisen viranomaisen tekemään tutkimatta jättämistä koskevaan päätökseen (tuomio 16.7.2020, Addis, C-517/17, EU:C:2020:579, 71 kohta). Direktiivin 14 artiklan 2 kohdan a alakohdasta käy myös ilmi, että tällaisesta puhuttelusta voidaan kuitenkin luopua, jos kyseinen tuomioistuin voi tehdä pakolaisasemaa koskevan myönteisen päätöksen käytettävissä olevien todisteiden perusteella.

67 Edellä esitetyn perusteella kolmanteen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2013/32 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohtaa on tulkittava siten, että siinä annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus, mutta ei kuitenkaan velvollisuutta, antaa tuomioistuimilleen silloin, kun ne kumoavat myöhemmän hakemuksen tutkimatta jättämistä koskevan päätöksen, toimivalta lausua itse tästä hakemuksesta ilman, että niiden olisi palautettava sitä määrittävän viranomaisen tutkittavaksi, sillä edellytyksellä, että kyseiset tuomioistuimet noudattavat direktiivin II luvun säännöksissä vahvistettuja takeita.

Oikeudenkäyntikulut

68 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU 33 artiklan 2 kohdan d alakohtaa ja 40 artiklan 2 ja 3 kohtaa**

on tulkittava siten, että

jokaista unionin tuomioistuimen tuomiota, mukaan luettuina tuomiot, joissa ainoastaan tulkitaan jo aiempaa hakemusta koskevan päätöksen antamishetkellä voimassa ollutta unionin oikeuden säännöstä, on julistamispäivästään riippumatta pidettävä näissä säännöksissä tarkoitettuna uutena tosiseikkana tai seikkana, jos se lisää merkittävästi sen todennäköisyyttä, että hakija täyttää kansainvälisen suojelun myöntämiselle asetetut edellytykset.

2) Direktiivin 2013/32 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohtaa

on tulkittava siten, että

siinä annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus, mutta ei kuitenkaan velvollisuutta, antaa tuomioistuimilleen silloin, kun ne kumoavat myöhemmän hakemuksen tutkimatta jättämistä koskevan päätöksen, toimivalta lausua itse tästä hakemuksesta ilman, että niiden olisi palautettava sitä määrittävän viranomaisen tutkittavaksi, sillä edellytyksellä, että kyseiset tuomioistuimet noudattavat direktiivin II luvun säännöksissä vahvistettuja takeita.

Allekirjoitukset